

ACKER, Achille van, letterkundige en socialistisch politicus (Brugge 8 april 1898).

Als zoon van een mandenmaker liep Van Acker school tot zijn elfde jaar, maar volgde daarna avondlessen Frans en deed aan zelfstudie. In september 1916 werd hij opgeroepen om zijn militaire dienst te vervullen en werd tewerkgesteld in een Franse munitiefabriek. In 1926 werd hij tot socialistisch gemeenteraadslid voor Brugge gekozen (wat hij bleef tot 1958) en in 1927 werd hij door het arrondissement Brugge naar de Kamer gezonden. Algauw werd hij ook bureau-lid van de Belgische Socialistische Partij. Na de Tweede Wereldoorlog werd hij minister van arbeid en sociale voorzorg (september 1944 - februari '45 en 13-19 maart 1946), eerste minister en minister van steenkool (februari 1945 - januari '46 en maart-juli 1946) en minister van verkeerswezen (maart 1947 - juni '48). Tijdens de Schoolkwestie was hij eerste minister (april 1954 - juni '58) en in 1961 werd hij voorzitter van de Kamer. Van Acker is steeds een krachtig verdediger geweest van de industriële expansie van het Brugse en van de uitbreiding van Brugge-zeehaven.

De onmenselijke sociale toestanden die op zijn jeugd hadden gedrukt, brachten hem tot het socialisme. Hij werd ook een promotor van de arbeidersontvoogding en -ontwikkeling. In 1920 werd hij propagandist van de Algemene Centrale van Fabrieksarbeiders en leidde al spoedig de socialistische syndicale beweging, federatie-Brugge. Daarna werd hij secretaris van de Federatie der Vakbonden, redigeerde het weekblad *Werkerswelzijn* en stichtte in 1930 het *Vlaamsch Weekblad*. Vóór de Tweede Wereldoorlog werd hij herhaaldelijk aangewezen tot verslaggever van wetsontwerpen, zoals dat op de werving van het personeel der zeevisserij, dat op de militaire amnestie en dat

op de begroting van economische zaken. Tijdens de oorlog behoorde hij tot de organisatoren van de verzetsbeweging en leidde, tot hij moest onderduiken, de ondergrondse socialistische partij. Na de oorlog spande hij zich ook bijzonder in voor de bestrijding van de werkeloosheid, voor de pensioenwetgeving en voor de algemene invoering van de Rijksmaatschappelijke Zekerheid.

Van Acker is steeds een voorstander geweest van de Belgische eenheidsstaat. Voor hem bestaan alleen nationale belangen, zodat zijn houding tegenover de communautaire en taalproblemen zeer gematigd is.

Als letterkundige en volkskundige is Van Acker een uitzonderlijk beschrijver van het Brugs volksleven, een kenner bij uitstek van de Brugse humor, van het Brugse taaleigen en van de Brugse volksgebruiken.

WERKEN: *Moederweelde* (1927); - *Drie Sterren* (1962); - *Herinneringen*, 2 dln. (1964-'67); - *Puntdichten en Graftschriften* (1968).

LITERATUUR: G. Fischer, *Achille van Acker. De realistische idealist* (1957); - J. Florquin, *Achille van Acker*, in *Ten huize van...*, III (1966, p. 277-311); - R. Declerck, *Mijn vriend Achiel* (1970); - R. Declerck en R. Seys, *Achiel van Acker*, in *VWS-Cahiers*, jg. 8, nr. 1/B (lente 1973).

EMIEL BUYSSE